

SAYI : 2024/2387
KONU : Mesleki sorunlar hk.
BÖLÜM : Başkanlık

**TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER VE
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
GENEL BAŞKANLIĞI'NA
ANKARA**

16.07.2024

Ülkemizde mali müşavirlik mesleği önemli ve saygın bir meslek olarak yasal statüye kavuşmasından bu yana geçen süre içinde çok daha iyi bir konuma gelmiştir. Ancak, özellikle son yıllarda bağımlı olarak çalışan ve serbest meslek icra eden meslek mensuplarımız birbirinden farklı olmakla beraber mesleğin yapılabirliğini tehdit eden bazı zorlukla karşı karşıya kalmışlardır.

Bu zorluklar, başta yoğun iş yükü ve ekonomik sorunlar olmak üzere, Gelir İdaresi Başkanlığı'nın sistemsal alt yapısındaki sorunlardan, mevcut sistemin talebi karşılayamamasından, vergi mükellefleri adına talep edilen her türlü bilginin mali müşavirlerden istenmesine kadar çeşitli unsurlardan kaynaklanmaktadır.

Meslek mensupları yoğun iş yükü altında bir de çözüm bekleyen sorunlarla karşı karşıya kalmıştır. Gerek ilçe ziyaretleri kapsamında değerlendirilen gerekse Odamıza meslek mensupları tarafından iletilen acil çözüm gerektiren bu sorunlara ilişkin konu başlıkları ve çözüm önerileri aşağıda bilgilerinize sunulmuştur.

**MESLEK MENSUPLARININ ÇÖZÜM BEKLEYEN SORUNLARI VE
ÇÖZÜM ÖNERİLERİMİZ**

1. Enflasyon düzeltilmesinin getirdiği iş yükü ve mali müşaviri iş sahipleri ile karşı karşıya getirebilecek beklenmeyen aşırı vergi yükü tehdidi.

Cözüm: Yapılan simülasyonlarda küçük ve orta büyüklükteki işletmelere enflasyon düzeltilmesi sebebi ile fiktif olarak oluşan kar sonucu; vergi yükü ile karşı karşıya kalabileceklerdir. Bu da işletmelerin mali yükünü olumsuz etkileyecektir. Hem TÜRMOB hem Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın yaptığı çalışmalar bu yöndedir. Enflasyon düzeltilmesi 2003-2004 ve 2023 yıllarında olduğu gibi yıllık olarak yapılmalıdır. Sonraki aşamada enflasyon düzeltilmesi sonucu oluşan kar ve zararın matraha dahil edilip edilmemesi üzerine inceleme yapılmalıdır. Çünkü enflasyonun düşmesi işletmeler lehine de olabilir (Zamanla düşen katsayı sebebi ile). Mali tatilden yeni çıkmış olması sebebiyle

bilanço için hazırlıkların tamamlanması ve bu süre içinde ayrıca enflasyon düzeltmesi yapılmış bilançoların hazırlanmasının mümkün olmayacağından, acil olarak geçici vergi dönemlerinde enflasyon düzeltmesinin uygulanmaması veya yalnız bağımsız denetime tabi firmalarda uygulanması konusunda girişimlerde bulunulmalıdır.

2. Vergi güvenliği adına yapılan değişiklikler, mali müşavirlik bürolarını yılbaşında anlaşılan muhasebe hizmet bedelleri ile karşılanamayacak bir iş yükü ile karşı karşıya bırakıyor.

Cözüm: En azından beyan ve bildirimlerin sadeleştirilmesi ile yazılımlardaki basit güncellemelerle yapılabilecek bu ek işler ile meslektaşlarımızda idareye daha kolay ve gönüllü yardımcı olmuş olacaktır.

3. Dijital dönüşümün yarattığı karmaşıklık ve iş yükü.

Cözüm: Dijital dönüşümde öncü olan ülkelerden olmak hepimiz için övünç kaynağıdır. Ancak yapılan işin sağlıklı olması gerekir. İleride e-defterler aylık ve üçer aylık dönemler halinde gönderilebilir belki ancak hedef bir yıla kadar e-defterlerin yıllık gönderilebilmesine imkan verilmesi gerekmektedir.

4. Form Ba ve Bs bildirimleri e-fatura sistemindeki gelişmeler ile anlamsız hale gelmiştir. Sadece mali müşavirler üzerinde bir ceza korkusu ile iş yapar hale getirmektedir.

Cözüm: Form Ba ve Bs bildirimlerinin tamamen kaldırılması gerekmektedir.

5. GEKAP beyannameleri ve diğer beyan ve bildirimler.

Cözüm: GEKAP beyannameleri tamamen kaldırılmalı, ilgili vergi kaynağında üretim aşamasında ÖTV benzeri üretici firmalardan beyana tabi olarak alınmalıdır. Önümüzdeki dönem karşımıza çıkması beklenen karbon emisyonu vergisi de aynı şekilde kaynağında vergilendirilmelidir.

6. Gerçek faydalanıcı bildiriminin getirdiği iş yükü ve cezaların meslektaş üzerindeki baskısı.

Cözüm: Gerçek faydalanıcı bildirimi kaldırılmalıdır. Bu bilgiler mevcut uygulama ile şirket kuruluşlarında ve değişiklik olması halinde ticaret sicil, vergi daireleri ve sosyal güvenlik kurumuna belirli süreler içinde bildirilmektedir.

7. KDV 2 karmaşası.

Cözüm: KDV 2 tahsilat denetiminin mali müşavirlere ilave bir iş yükü olarak uygulamasına en kısa zamanda son verilmesi gerekmektedir.

8. TÜİK'in ve diğer kurumların bitmeyen talepleri.

Çözüm: TÜİK'in verileri doğrudan ilgili kurumdan alabileceği halde meslek mensubunda talep etmesi uygulaması ve cezai yaptırımları kaldırılmalıdır.

9. Kurumlar Vergisinin son gününde günün son dakikalarına kadar verilmeye çalışılan Sanayi Sicil Belgesi.

Çözüm: Sanayi Sicil Belgesi bulunan firmaların her yıl nisan ayı sonuna kadar vermesi gereken Yıllık İşletme Cetveli düzenlemesi kaldırılmalıdır.

10. Mali müşavirler için adı var kendisi yok "Mali Tatil" uygulamasının işlevsellik kazanması.

Çözüm: "Mali Tatil" uygulaması bir kazanılmış haktır. Geri adım atmamak gerekir. Ancak uygulanabilir bir düzenleme yapılmalıdır. Mali tatilin temmuz ayı yerine adli tatil gibi ağustos ayına alınması ve 2.dönem geçici vergi döneminin eylül ayına sarkacak şekilde bir düzenleme yapılması.

11. Her ay yaşadığımız ve son gün son dakikalarda gelen süre uzatma sorunu.

Çözüm: Süre uzatmalarının Resmi Tatil süresi kadar otomatik uzatılması yasal zemine kavuşturulmalıdır.

12. 3568 Sayılı Yasa'nın günün ihtiyaçlarına cevap vermekte yetersiz kalması.

Çözüm: 3568 Sayılı Yasa'nın güncellenmesi için Gelir İdaresi, TÜRMOB ile çalıştay yapmalı diğer kanunlar ile uyumlu olacak, çağımıza uygun ticaret ve sanayi erbabı, devlet ve meslektaşları uyumlu bir şekilde çalıştıracak, ortak bir noktada buluşturacak güncel bir meslek yasası oluşturulmalıdır.

13. Mesleki faaliyetlerdeki KDV sorunu çözüme kavuşturulmalıdır.

Çözüm: KDV oranı %10' a düşürülmelidir. KDV oranının % 1 olmasının gerçekçi olmaması, tevkifat uygulamasının ise mali müşaviri iş sahipleri ile karşı karşıya getirecek bir konuya dönüşme potansiyelinin olması sebebi ile iş sahiplerinin üzerine stopajdan sonra KDV yüklenmesinin bazı sorunları birlikte getirebileceği için en uygun KDV'nin % 10' a düşürülmesi olacaktır.

14. SM, SMMM Asgari Ücret Tarifesinin günün koşullarına göre yeniden düzenlenmesi gerekir.

Cözüm: Hazine tarafından açıklanan asgari tarifenin, mali müşavirlik ofislerinin karşılaşılabileceği sosyal güvenlik kurumu, vergi dairesi ve diğer kurumlarda ki cezalarla bir karşılaştırma yapıldığında, en küçük bir ceza ile büroda tutulan defterin bir yıllık

gelirinin çok rahat gidebildiği görülmektedir. Cezalara yapılan zamlarla, asgari tarife zamları arasında büyük bir uçurum olduğu, makasın her geçen yıl arttığı basit bir mukayese ile görülebilir. Buna kesin çözüm tarifenin TÜRMOB tarafından hazırlanması olacaktır. Bilindiği gibi avukatların asgari ücret tarifi Barolar Birliği tarafından açıklanmaktadır. Mali müşavirlik ücreti KDV hariç olmalıdır. TÜRMOB bu hakkını ısrarla uygulamak için girişimlerde bulunmalıdır. Mali müşavirlerin yaşam standardının düşmesi vergi güvenliğine nasıl yardım edebilir.

15. Zaten düşük olmakla birlikte enflasyona yenik düşen 2024 ücret tarifi.

Cözüm: Son bir defa olmak üzere 2024 Yılı SM, SMMM ve YMM Asgari Ücret Tarifesinin Temmuz ayından geçerli olmak üzere enflasyona göre arttırılmalı ve daha sonra asgari tarife açıklaması TÜRMOB' a bırakılmalıdır.

16. Bağımlı çalışanlar için ücret tarifesinin olmaması.

Cözüm: Birçok meslek odasının açıkladığı taban ücretinin bağımlı çalışanlar içinde belirlenmesi gerekmektedir. Tarife TÜRMOB tarafından açıklanmalıdır. Odalarla bağımsız çalışanlar arasında ki bağı geliştirecek eğitim, iş sözleşme onayı vb uygulamalar geliştirilmelidir.

17. Yeşil Pasaport beklentisi.

Cözüm: Mesleğinde belirli yılı doldurmuş mali müşavirlere, beyannamelerini imzaladığı firmalarda belirli bir miktarın üzerinde döviz kazandırıcı işlemi bulunan ve belirli bir miktarın üzerinde yurtdışı firmaya hizmet veren meslek mensuplarına yeşil pasaport imkanı getirilmelidir. Mesleğimiz uluslararası bir hale gelmektedir. Buna uygun olan yeşil pasaportun yasallaşması olacaktır.

18. Azami İş Kapasitesi (Kota) sorunu çözülürse tahsilat sorunu da çözülebilir.

Cözüm: Kota ve uygulanabilir büro standartları belirlenmeli ve takibi yapılmalıdır. Kota tahsilat sorunlarını çözdüğü gibi kaliteyi de yükseltebilir.

19. Tüm beyannamelerin SMMM'ler tarafından imzalanması sağlanmalıdır.

20. Meslek mensuplarına yönelik olarak uygulanan elektronik haciz sorunu.

Cözüm: Meslek mensuplarına yönelik olarak uygulanan elektronik haciz ile ilgili yasal düzenleme yapılmalıdır. Adına stopaj yapılan bir anlamda vergi dairesi nezdinde alacağı bulunan mali müşavirin hesaplarına yıl içinde haciz uygulanmamalıdır. Borçları ve alacakları karşılaştıran bir sistem yardımı ile bunlar takip edilebilir.

21. Mali müşavir ve mali müşavir stajyerlerine yönelik herhangi bir sosyal güvenlik desteği yoktur.

Cözüm: Stajyerlerin stajları süresince 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu'nda belirlenen çıraklık sigortasına tabi olması için girişimlerde bulunulmalıdır. KOSGEB, İŞKUR vb teşviklerden mali müşavirlerde yararlanabilmelidir.

22. Mali müşavirlik mesleğinin doğru tanınırlığı.

Cözüm: Mali müşavirlik mesleğinin doğru tanıtılması için ulusal düzeyde yayın yapan TV kanallarından yararlanılması, mesleğimizin sadece sorunlarla değil başarıları ve ekonomiye devlete katkılarıyla da gündeme gelmesi sağlanmalıdır. Sorunlarla sürekli gündeme gelen bir meslek başarılı gençler tarafından tercih edilmeyecektir. Mesleğin daha iyi yerlere gelmesine yönelik çalışmalar titizlikle planlanmalıdır. Sosyal medya başta olmak üzere iyi niyetle yapılan bu paylaşımların, mesleğimizi sorunlar yumağında kötü gösterdiği, mesleğimize faydadan ziyade zarar verdiği anlatılmalıdır.

23. Ofis çalışanlarına yönelik yasal statü sorunu.

Cözüm: Ofis çalışanlarına yönelik “ Yardımcı Muhasebe Elemanı” gibi unvanların verilmesi konusunda çalışma yapılmalıdır. Eczanelerde kalfaların “Eczane Teknisyenliği ve Teknikerliği” benzeri statüye kavuşturulması değerlendirilmelidir.

24. Elektronik fatura sistemindeki karmaşıklık sorunu.

Cözüm: E-fatura ve e-arşiv fatura diye iki ayrı fatura yerine sade e-fatura uygulamasına geçilmesi için çalışma yapılmalıdır.

25. Meslek mensuplarına vergi avukatlığı, SGK Müşavirliği hakkı tanınmalıdır.

26. SMMM'lere konkordato ve iflaslarda raporlama yapabilmesi sağlanmalıdır.

27. SGK ve vergi daireleri tarafından hazırlanan sorumluluk raporları.

Çözüm: Mesleki sorumluluk raporu düzenlenmesi kaldırılmalıdır. SGK ve vergi daireleri tarafından hazırlanan sorumluluk raporlarında gerekli inceleme yapılmadan meslek mensubunun sorumlu tutulmaması konusunda yasal düzenleme yapılmalıdır. Mesleki sorumluluk yargı kararına bağlanmalıdır. Yargı kararına kadar meslek mensubunun mağduriyeti engellenmelidir. Konu ile yaptırımlar ve sorumluluklar idare (VDK) tarafından yerine getirilmelidir. Bu konuda Odalar sorumlu tutulmamalıdır.

28. KDV için tahsilat/tahakkuk çelişkisi.

Çözüm: KDV için tahsilat/tahakkuk çelişkisi olan makbuzu neye göre keseceği konusunu netleştirecek yasal düzenleme yapılmalıdır.

29. Gelir vergisi mahsup taleplerinin zamanında yerine getirilmemesi.

Çözüm: Gelir vergisi mahsup taleplerinin zamanında yerine getirilmesi için yasal bir süre tanımlanması sağlanmalıdır.

30. Ticaret liselerinde muhasebe bölümlerinin arttırılması ihtiyacı var olmasına rağmen tam aksine birçoğunun kapatılması ya da başka okullara dönüştürülmesi sebebiyle ortaya çıkan ara eleman sorunu daha da artmıştır.

Çözüm: Meslek Yüksek Okulları ile anlaşmalar yapılması, stajların bürolarda yapılması için protokoller yapılmalı, üniversitelerle ortak projeler geliştirilmelidir.

31. Özellikle bürolarını yeni açan meslektaşlarımızın kira sorunu.

Çözüm: İzmir Odamızın öncülüğünde hayata geçirilen ve maalesef 2022-2023 dönemindeki yönetim kurulunca kapatılmış olan OFİSİM projesi gibi projelerin yaygınlaştırılmasının sağlanması. Avukatlarda olduğu gibi sanal ofis, home-ofis ve benzeri alternatiflerle büro edinme zorunluluğunun günün koşullarına göre yeniden düzenlenmesi gerekmektedir.

32. Karşıt inceleme tutanakları için tavsiye niteliğinde ücret belirlenmesi sağlanmalıdır. Ayrıca; E-deftere tabi mükellef için GİB, YMM'lere bilgi sistemini açarak E-defter mükelleflerinin karşıt inceleme yükümlülüğünü kaldırmalıdır.

33. Her geçen gün çıkan kanunlar, özellikle de torba yasa ile gündemde olan kanunlar meslek mensuplarını zor durumda bırakmakta olup bürolar kapanmaya başlamıştır.

Çözüm: Meslek mensupları bazı sorumluluklardan ve özel usulsüzlük cezalarından arındırılmalıdır.

34. Ticaret ve esnaf mesleki odalarının üyelerini kanunlar karşısında eğitmemesi sonucu bu yükler de meslektaşın sorunu haline dönüşmüştür.

Çözüm: Ticaret, Esnaf ve Meslek Odaları ile görüşmeler sağlanarak, işbirliği yapılmalı, ortak projeler uygulanmalıdır. Meslek odalarının defter tutması kesinlikle engellenmelidir.

35. Bürokratik işlemlerde meslek mensubunun önüne çıkan uygulama ile ilgili sorunlar.

Çözüm: Ticaret Odası, Vergi Daireleri, SGK gibi kurumlarda meslek mensuplarına paydaş kurum olarak gereken hassasiyetin gösterilmesi konusunda bu kurumlarla ilişkiler

geliştirilmelidir. Vergi dairelerinde meslek mensubu çalışma odası sağlanması konusunda girişimlerde bulunulmalıdır.

36. Vergi mükellefleri ile ilgili işlemlerin tamamen meslek mensuplarınca yapılması zorunlu hale getirilmelidir. Esnaf Odası ve avukatların bizim meslek alanımıza ait işleri yapmasına yetkilerinin olmadığı açık bir hükme bağlanmalıdır.

37. Türkiye’de avukatlar dışında mali müşavirlerin de arabuluculuk yapabilmeleri yönünde talebimiz vardır.

Çözüm: Avukatlar, Kanun ve Yönetmeliğe göre gerekli eğitimi alması, yapılacak olan yazılı ve uygulamalı sınavdan başarılı olup Adalet Bakanlığı Arabuluculuk Daire Başkanlığınca tutulan arabulucular siciline kayıt olması ile arabuluculuk yapmaktadır. Bazı kanunlarda değişiklik yapılmasına dair 9. Yargı Paketi teklif metninin 34. maddesiyle, 6325 sayılı Arabuluculuk Kanunu’nun 20’nci maddesinin ikinci fıkrasının (e) bendinde değişiklik yapılmasının önerildiği görülmektedir. 9. Yargı Paketi içinde yer alan “20 yıl mesleki kıdeme sahip ve hukuk fakültesi mezunu kişilerin sınavsız olarak arabulucu olabilecekleri, 5 ile 20 yıl aralığında kıdeme sahip hukuk fakültesi mezunlarının ise sınavla arabulucu olabileceklerine” dair hüküm Anayasa’nın eşitlik ilkesine aykırılık teşkil etmektedir. Bazı davalarda özellikle mali müşavir bilirkişi görevlendirilmektedir. Mali müşavirin arabulucu olması halinde çok daha hızlı ve doğru sonuçlar alınabilir. Özellikle iş ve ticari konularda mali müşavir arabuluculuğu ile çok daha hızlı ve etkili çözüm olabilir. Yargı paketindeki düzenlemenin avukatlar ile mali müşavirlerin eşdeğer yapıda olacak şekilde hukuk ve mali müşavirlik mesleğinde olan herkes için kaldırılacağı

şeklinde yapılması ve mali müşavirlerinde özellikle bazı davalarda arabulucu olmasına yönelik hükümler pakete eklenmesi için mecliste girişimlerde bulunulmalıdır.

38. Türkiye’de ve dünyada faaliyet yapabilecek bu alanda uluslararası faaliyette bulunan büyük denetim şirketlerine ek olarak ülkemizde de TÜRMOB öncülüğünde milli bir denetim şirketinin oluşturulması.

Cözüm: Yerli ve milli bir denetim şirketi için TÜRMOB öncülük etmelidir. Bu konu aynı zamanda devletimizin de destekleyeceği bir konu olacaktır. Konuyla ilgili Gelir İdaresi, Bakanlık ve gerekirse Cumhurbaşkanlığı nezdinde girişimler yapılmalıdır. 20 bine yakın bağımsız denetim ruhsatı alan meslektaş, bu ruhsatları kapsamında çalışmamaktadır. Yetişmiş ve tecrübeli meslektaş gurubu atıl vaziyettedir. Bu girişimin sonuca kavuşturulması meslek adına büyük bir kazanım olacaktır. KGK’nın bu konuda desteğe hazır olduğu yönünde bilgiler vardır ve yabancı denetim şirketlerinin iş hacmi %90’lardan %70’lere gerilediği düşünüldüğünde yerli ve milli denetim firması girişimi hayatın doğal akışına uygun olacaktır. Bağımsız denetim ruhsatı sahibi her meslektaşın bu şirkete ortak olma hakkı garanti altına alınmalıdır.

39. Mesleğe yüksek sayıda katılımlar.

Cözüm: Staja başlatma ve yeterlilik için ekonominin mali müşavir ihtiyacı ile uyumlu olacak bir sınır oluşturulmalıdır. Her yıl staja kabul edilecek aday meslek mensubu kotası veya kontenjanı TÜRMOB tarafından belirlenebilir.

40. Yabancı firmalara hizmet verebilecek yabancı dil bilen mali müşavir sayısının az olması.

Cözüm: Nitelikli ve yabancı dil bilen yeterli mali müşavir ve personel için çalışmalar yapılmalıdır. Ülkemiz dışarıdan gelecek yabancı yatırımcıya hali hazırda ihtiyacı olan bir ekonomik yapıdadır. Ülkemizde yatırım yapmak isteyen her kişi veya kuruluş uluslararası denetim ve muhasebe firmaları ile çalışma imkanına sahip değildir. Dolayısıyla yabancı dil bilen mali müşavir yetiştirilmesi de Odalarımızın önünde bir görev olarak durmaktadır. Odalarımız yabancı öğretici dahil olmak üzere öğretmen istihdam ederek kar amacı gütmeyen hızlandırılmış dil kursları açmalıdırlar. Özellikle genç meslektaşlarımız bu konuda yönlendirilmeli ve yetiştirilmelidir.

Yukarıda açıklanan konularla ilgili olarak, çözüm odaklı bir şekilde ilgili ve gerekli kurumlar nezdinde girişimlerde bulunulması gerekmektedir. Ancak acil olan enflasyon düzeltilmesi konusunun ağustos ayı gelmeden çözüme kavuşturulması konusudur.

Meslek mensuplarına yönelik olarak uygulanan elektronik hacizlerde bir an önce durdurulmalıdır.

KDV oranının % 10'a düşürülmesi içinde bulunduğumuz ekonomik sıkıntılara bir nebze yardımcı olacak, meslektaşları rahatlatacaktır. Aynı zamanda da mali müşavirlerin en büyük sorunlarından birisi çözülmüş olacaktır.

TÜRMOB'un ilgili ve gerekli kurumlar nezdinde girişimlerde bulunulması için gereğini takdir ve değerlendirmelerinize arz ederim.

Saygılarımla.

A blue ink signature is written over a red circular stamp. The stamp contains the text 'İZMİR SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER ODASI' and a star in the center. Below the signature, the name 'Mehmet KUZU' and the title 'Başkan' are printed in black.

Mehmet KUZU
Başkan